

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP – 4101-005-04/2014

P/14/021

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/14/021 – Wsparcie rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw środkami Unii Europejskiej w ramach Działania 4.3 i 4.5 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka ¹
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
<i>Kontrolerzy</i>	1. Jerzy Skalski, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 91104 z dnia 8 września 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1, 2) 2. Andrzej Oleksak, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 91105 z dnia 8 września 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3, 4)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna ² , ul. Chemiczków 1, 32-600 Oświęcim
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	W okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. Zarząd Synthos Dwory 7 sp. z o.o., jako współnika uprawnionego do reprezentacji Spółki³, funkcjonował w składzie: Marek Rościszewski Prezes Zarządu, Zbigniew Lange, Wiceprezes Zarządu. W okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. Zarząd Synthos Dwory 7 sp. z o.o., komplementariusza Synthos Dwory 7 spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.⁴, współnika uprawnionego do reprezentacji Spółki⁵, funkcjonował w składzie: Zbigniew Warmuz - Prezes Zarządu, Zbigniew Lange – Wiceprezes Zarządu, Marek Rościszewski - Wiceprezes Zarządu (od dnia 27 maja 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.). W okresie od dnia 27 lipca 2011 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. Zarząd Synthos Dwory 7 sp. z o.o.⁶ funkcjonował w składzie: Zbigniew Warmuz - Prezes Zarządu, Zbigniew Lange - Wiceprezes Zarządu (od dnia 27 lipca 2011 r. do dnia 29 lipca 2011 r. i od dnia 7 listopada 2011 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.), Michał Watoła - Członek Zarządu (od dnia 27 lipca 2011 r. do dnia 7 listopada 2011 r.), Łukasz Kwiatkowski - Członek Zarządu (od dnia 27 lipca 2011 r. do dnia 7 listopada 2011 r.). (dowód: akta kontroli str. 5, 6, 7, 349, 431)

¹ Dalej PO IG.

² Dalej: Synthos, Beneficjent lub Spółka.

³ Wg stanu na dzień 15 września 2014 r. udziały w Spółce należały do Synthos Dwory 7 sp. z o.o. (0,01%) oraz Synthos Dwory 7 sp. z o.o. Holding S.K.A. (99,99%).

⁴ W dniu 2 listopada 2011 r. utworzona w dniu 27 września 2007 r. Synthos Dwory sp. z o.o. została przekształcona w Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.

⁵ W dniu 12 grudnia 2013 r. Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. zmieniła nazwę i formę prawną na Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna.

⁶ Od 2 listopada 2011 r. do 1 stycznia 2013 r. komplementariusza Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁷ dotychczasową realizację przez Spółkę umowy o realizację projektu współfinansowanego ze środków poddziałania 4.5.1 *Wsparcie inwestycji w sektorze produkcyjnym*, Działania 4.5 *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki PO IG*.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Projekt „Wdrażanie innowacyjnej technologii wytwarzania kauczuków S-SBR X3 w Synthos Dwory 7”⁸ Spółka realizowała zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie z dnia 6 grudnia 2012 r.⁹ Wyboru wykonawców *Projektu* (dostawców towarów i wykonawców robót budowlanych), realizujących zamówienia związane z wydatkami kwalifikowanymi, Spółka dokonała z zachowaniem zasad konkurencyjności, jawności i przejrzystości. Poniesione dotychczas wydatki, w tym ze środków otrzymanego dofinansowania spełniały postanowienia *Umowy* w zakresie kwalifikowalności wydatków i przejrzystości finansowej. Z uwagi na specyfikę *Projektu* ocena uzyskanych efektów będzie możliwa dopiero po zakończeniu jego realizacji, tj. po dniu 30 czerwca 2015 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wniosek oraz umowa o dofinansowanie *Projektu*

Opis stanu
faktycznego

Wniosek o dofinansowanie realizacji *Projektu* Spółka złożyła w Ministerstwie Gospodarki (jako Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej¹⁰) w dniu 26 stycznia 2012 r. Po usunięciu zgłoszonych przez Ministerstwo uchybień formalnych wniosków został ponownie przesłany do IW/IP. W dniu 20 marca 2012 r. Dyrektor Departamentu Wdrażania Programów Operacyjnych w Ministerstwie Gospodarki¹¹ poinformował Spółkę o pozytywnej weryfikacji tego wniosku. Komisja Konkursowa oceniła wprawdzie wniosek wymaganą liczbą punktów, niemniej jednak nie został on wówczas zakwalifikowany do dofinansowania¹², z uwagi na wyczerpanie środków alokowanych na poddziałanie 4.5.1 PO IG. Dopiero w dniu 29 października 2012 r. IW/IP II poinformowała Beneficjenta, iż w związku z powstałymi oszczędnościami w Działaniu 4.5 PO IG, Spółce przyznane zostało dofinansowanie na realizację *Projektu* we wnioskowanej kwocie.

(dowód, akta kontroli str. 686-707)

Zgodnie z uzasadnieniem realizacji *Projektu*, celem inwestycji ma być dywersyfikacja produkcji poprzez wprowadzenie na rynek nowego, innowacyjnego w skali światowej, produktu w postaci funkcjonalizowanego kauczuku styrenowo-butadienowego, otrzymywanego metodą rozpuszczalnikową (tzw. S-SBR X3). Potrzebę tej inwestycji Spółka uzasadniała koniecznością znaczącego zwiększenia skali produkcji wyrobów będących rezultatem wysokich technologii, gwarantujących efektywność ekonomiczną i najwyższą jakość. Zdaniem Beneficjenta ma to spełniać wymogi światowego rynku producentów opon, jako rynku docelowego, generującego ponad 75% zapotrzebowania na sztuczną gumę. Głównymi odbiorcami innowacyjnego produktu mają być klienci instytucjonalni – producenci wyrobów oponiar-

⁷ W niniejszej kontroli Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria dla oceny pozytywnej i negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁸ Dalej: *Projekt*. Jedyne projekty realizowane przez Spółkę w ramach działań PO IG objętych kontrolą.

⁹ Nr POIG.04.5.01-00-003/12-00. Dalej: *Umowa*.

¹⁰ IW/IP.

¹¹ Dalej: DWPO MG lub IW/IP II.

¹² Pismo DWPO MG z dnia 10 sierpnia 2012 r.

skich. Ich wymagania zorientowane są na funkcjonalność, wysoką jakość, krótki czas realizacji zamówienia (terminowość i ciągłość dostaw), atrakcyjność ceny oraz bezpieczeństwo ekologiczne technologii i produktów. Zdaniem Spółki, innowacyjny, funkcjonalizowany kauczuk S-SBR X3 będzie spełniał powyższe oczekiwania.

W ramach *Projektu* planowano zakup licencji na technologie produkcji kauczuków rozpuszczalnikowych S-SBR (pierwszej generacji), opatentowaną przez amerykańską firmę Goodyear. Bez zakupu tej licencji nie byłoby możliwe wdrożenie innowacyjnej autorskiej technologii Synthos, odnoszącej się do kauczuków S-SBR X3 (trzeciej generacji), o nowych parametrach.

Według opinii o innowacyjności, wystawionej w dniu 20 stycznia 2012 r. przez Politechnikę Łódzką - Instytut Technologii Polimerów i Barwników, realizacja projektu polega na wdrożeniu innowacyjnej technologii wytwarzania metodą polimeryzacji rozpuszczalnikowej funkcjonalizowanego kauczuku butadienowo-styrenowego, która jest znana i stosowana na świecie nie dłużej niż rok.

Zdaniem opiniujących, zastosowanie tej technologii pozwoli osiągnąć lepsze parametry produkowanych z kauczuku S-SBR X3 opon, a mianowicie:

- zmniejszenie oporów toczenia (w granicach 40-50%) i związanego z tym zużycia paliwa (6-12%), a w efekcie także emisji CO₂ (o ok.20%),
- zwiększenie przyczepności do mokrego podłoża (20-30%),
- wydłużenie czasu użytkowania (o ok. 16%).

W powyższej opinii wskazano również, że kauczuk S-SBR X3 jest innowacją produktową na skalę światową. Zakładanym rezultatem projektu będzie wprowadzenie przez Synthos na rynek nowego produktu, posiadającego unikalne parametry, funkcjonalność i zastosowanie. Opiniujący stwierdzili, że obecnie nie ma wdrożonego i powszechnie dostępnego rozwiązania będącego przedmiotem *Projektu*, jak również nie ma na rynku konkurencyjnego produktu lub substytutu o takiej funkcjonalności jak nowy kauczuk S-SBR X3.

(dowód, str. nr 140-252, 271-302, 708-710)

We wniosku o dofinansowanie Beneficjent zadeklarował osiągnięcie następujących wskaźników:

Lp.	wskaźnik eko-wydajności	wartość bazowa	wartość docelowa	poprawa wskaźnika
1.	wprowadzenie na rynek eko-produktu	0	1	100%
2.	zmniejszenie zużycia paliwa	8,1 l/100km	7,6 l/100km	6%
3.	zmniejszenie emisji CO ₂	125 g/km	105g/km	16%
4.	wydłużenie czasu użytkowania	60 tys. km	70 tys. km	16,6%
5.	zmniejszenie ilości ścieków poprzez zamknięty obieg wody	1 040 000 ton/rok	240 000 ton/rok	77%
6.	wyeliminowanie toksycznych rozpuszczalników w produkcji	700 ton/rok	0 ton/rok	100%

Całkowity koszt *Projektu* określono na kwotę 588 948,8 tys. zł brutto, w tym wydatki kwalifikowalne w wysokości 489 260 tys. zł netto (83,1% łącznych kosztów). Spółka wnioskuje o dofinansowanie w kwocie 146 778 tys. zł brutto, tj. 30% wydatków kwalifikowanych oraz 24,9% wydatków łącznych. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że przy wsparciu z funduszy unijnych rozmiar planowanego do realizacji projektu zostanie znacząco zwiększony poprzez utworzenie w ramach inwestycji własnego działu badawczo-rozwojowego, prowadzącego badania nad dalszym rozwojem wprowadzanego na rynek nowego innowacyjnego produktu.

(dowód, str. nr 180-252, 253-304)

W umowie o dofinansowanie *Projektu* utrzymano, proponowane we wniosku, wielkości kosztów całkowitych, w tym kosztów kwalifikowanych, a także kwotę planowanego dofinansowania.

Na realizację *Projektu* Spółka zagwarantowała środki własne w wysokości 442 170,8 tys. zł (75,1% całkowitych kosztów realizacji *Projektu*), stanowiącej różnicę pomiędzy kosztem całkowitym, a wysokością planowanego dofinansowania¹³.

Na wysokość planowanego dofinansowania (146 778 tys. zł), składały się dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 22 016,7 tys. zł brutto oraz środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 124 761,3 tys. zł brutto. Współczynnik dofinansowania ogółem wynosił zatem 30%, a współczynnik dofinansowania z EFRR – 25,5%.

(dowód, str. nr 306-346)

Ustalone
nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Spółki w przedstawionym wyżej zakresie.

2. Wybór dostawców towarów i wykonawców robót budowlanych

Opis stanu
faktycznego

Przy udzielaniu zamówień związanych z realizacją *Projektu* Beneficjent nie był zobowiązany do stosowania przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*¹⁴, bowiem nie zachodziły okoliczności wymienione w art. 3 ust. 1 pkt 5 tej ustawy.

W *Umowie* Spółka zobowiązała się jednak do ponoszenia wszystkich wydatków kwalifikowanych z zachowaniem zasady konkurencyjności, jawności i przejrzystości oraz do dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów, rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego *Umową* w związku z jej realizacją. W przypadku zamówień przekraczających wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14 tys. euro netto i realizowanych w ramach wydatków kwalifikowanych, Spółka była zobowiązana do wysyłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych dostawców towarów lub usług lub wykonawców robót budowlanych, o ile na rynku istniało trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia. Równocześnie Spółka była zobowiązana do zamieszczenia na swojej stronie internetowej oraz w swojej siedzibie zapytania ofertowego zawierającego w szczególności opis przedmiotu zamówienia, kryteria oceny oferty, termin składania ofert (§12 ust. 4 pkt 1 *Umowy*).

(dowód: akta kontroli str. 327, 328)

Do dnia 30 września 2014 r. Spółka udzieliła 176 zamówień na dostawy towarów lub usług oraz na roboty budowlane związane z realizacją *Projektu*. Zbadano sześć

¹³ W *Umowie* Beneficjent zobowiązany był do pokrycia w całości wydatków niekwalifikowanych oraz co najmniej 25% kwalifikowanych wydatków inwestycyjnych *Projektu* z wkładu własnego.

¹⁴ Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 ze zm.

postępowań w sprawie udzielenia zamówienia, finansowanego środkami pochodzącymi z przyznanego dofinansowania¹⁵:

- na dostawę cedzidła, ekspandera i ekspellera (wartość dostaw wg. zawartej umowy 6 000 tys. euro),
- na dostawę mieszadeł (2 800 tys. euro),
- na roboty budowlane w zakresie palowania (4 830,3 tys. zł),
- na dostawę usług w zakresie wykonania prac mechanicznych (7 046,6 tys. zł - wydatek na koszty inwestycji w środki trwałe),
- na prace budowlane w zakresie budowy konstrukcji (7 400 tys. zł),
- na wykonanie konstrukcji stalowych – faza II (9 026,8 tys. euro - wydatek na koszty inwestycji w środki trwałe).

W przypadku dwóch postępowań (na dostawy towarów) oferty skierowano do jednego potencjalnego wykonawcy, gdyż – według oświadczenia Spółki – na rynku nie funkcjonowali inni potencjalni dostawcy zamawianych urządzeń. Ponadto postanowienia umowy zakupu licencji od Goodyear Tire & Rubber Company ograniczały wybór dostawców tych urządzeń. W pozostałych czterech przypadkach zapytania ofertowe kierowane były do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców zamówienia, a z przebiegu postępowań sporządzane były protokoły. W ocenie NIK Synthos udzielał więc zamówień z zachowaniem wszelkich wymagań określonych w *Umowie*, w tym także w zakresie zapewnienia bezstronności i obiektywności, posiadania kompletnej dokumentacji zamówień, zamieszczania stosownych zapytań ofertowych w siedzibie spółki oraz na stronie internetowej.

(dowód: akta kontroli str. 436-462, 677-680, 681-685, 1452, 1453-1481)

Ustalone
nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

3. Realizacja umowy o dofinansowanie i uzyskane rezultaty

Opis stanu
faktycznego

W harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik nr 5 do *Umowy*, założono zrealizowanie *Projektu* w okresie od dnia 1 kwietnia 2012 r. do 30 czerwca 2015 r. Poszczególne wydatki w ramach *Projektu*, wyspecyfikowane w tym harmonogramie, mogły być dokonywane w dowolnym momencie przyjętego okresu realizacji *Projektu*, zatem ocena jego wykonania będzie możliwa dopiero po dniu 30 czerwca 2015 r.

Do dnia zakończenia kontroli Spółka pięciokrotnie¹⁶ zmieniała *Plan finansowy projektu* oraz *Harmonogram płatności*, w związku z koniecznością dostosowania pla-

¹⁵ Wartość dostaw i robót w ww. sześciu zbadanych postępowaniach, w łącznej wysokości 94 149,5 tys. zł (przy założonym kursie 4,2000 zł/1euro), stanowiła ok. 16% całkowitych planowanych wydatków na realizację *Projektu* oraz 93% poniesionych wydatków do dnia 30 czerwca 2014 r.

¹⁶ Aneksy do Umowy z dnia: 18 czerwca 2013 r., 1 lipca 2013 r., 4 października 2013 r., 18 lutego 2014 r. oraz 7 sierpnia 2014 r.

nów do rzeczywistych warunków finansowych realizacji *Projektu*. Harmonogram rzeczowo-finansowy nie był jednak zmieniany.

W związku z obowiązkiem raportowania poziomu wykonania wskaźników realizacji celów *Projektu*, Synthos, dokonywał okresowych ocen postępów rzeczowych prac, wysyłając jednocześnie okresowe informacje w tym zakresie do IW/IPiI. Oceny postępu prac w realizacji *Projektu* dokonywane były przez Zarząd Spółki na cotygodniowych spotkaniach. Sprawozdania pn. *Informacje nt. realizacji postępów rzeczowych projektu*, sporządzane zgodnie z otrzymanym wzorem, zostały przekazane do IW/IPiI, w dniach: 14 stycznia 2014 r. oraz 9 lipca i 15 lipca 2014 r.

Na koniec 2013 r. ustalono wartość jednego wskaźnika realizacji celów *Projektu*, tj. liczby zakupionych wartości niematerialnych i prawnych (licencji), jako wskaźnika produktu. W dniu 7 maja 2012 r. Synthos zawarł z The Goodyear Tire & Rubber Company techniczną umowę licencyjną (jedyną planowaną do końca 2013 r.), na mocy której nabył licencję i prawa m.in. do wykorzystania informacji technicznych udostępnionych Spółce w związku z projektem, inżynierią, budową i pracą nowej instalacji wytwarzania rozpuszczalnikowych polimeryzowanych kauczków. Dokonanie oceny stopnia realizacji pozostałych wskaźników produktu oraz wskaźników rezultatu zaplanowanych dla *Projektu*, z uwagi na przyjęte w biznesplanie założenia, będzie możliwa dopiero po zakończeniu 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 336, 337-346, 357-360, 414-419, 709, 1370-1377, 1378-1380, 1413, 1415, 1416-1421, 1422-1443, 1482-1485, 1489, 1492, 1514)

Do dnia zakończenia kontroli, Synthos przedstawił IW/IPiI osiem wniosków o płatność. Ich ostateczne wersje zostały sporządzone w dniach: 25 czerwca 2013 r. (płatność pośrednia za okres do 5 czerwca 2013 r., wnioskowana kwota 12 227,4 tys. zł), 27 czerwca 2013 r. (płatność zaliczkowa, wnioskowana kwota 9 900 tys. zł), 30 września 2013 r. (płatność pośrednia za okres do 30 września 2013 r., rozliczenie pierwszej zaliczki¹⁷), 30 września 2013 r. (płatność zaliczkowa, wnioskowana kwota 22 173,8 tys. zł), 3 lutego 2014 r. (płatność pośrednia za okres do 23 grudnia 2013 r., rozliczenie drugiej zaliczki¹⁸), 23 grudnia 2013 r. (płatność zaliczkowa, wnioskowana kwota 24 000 tys. zł), 4 lutego 2014 r. (płatność pośrednia za okres do 14 sierpnia 2013 r., kwota wnioskowana 123,1 tys. zł), z 27 czerwca 2014 r. (płatność pośrednia za okres do 26 czerwca 2014 r., rozliczenie trzeciej zaliczki¹⁹). Wszystkie wnioski o płatność zostały zbadane przez kontrolerów NIK. Wykazywano w nich wyłącznie wydatki kwalifikowane przewidziane *Umową*, w wysokości, poza jednym przypadkiem opisanym poniżej, stanowiącej rzeczywistą kwotę dokonanych przelewów. Wszystkie wnioski o płatność zostały pozytywnie zaakceptowane przez IW/IPiI. Dofinansowywanie, w formie refundacji, Spółka otrzymywała w terminie nie przekraczającym jednego miesiąca, natomiast w formie transz zaliczek - w terminie do nie przekraczającym 3 miesięcy²⁰.

Dwie kontrole przeprowadzone w maju i wrześniu 2014 r. przez DWPO MG w zakresie sprawdzenia prawidłowości realizacji *Umowy* (w tym stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych²¹) wykazały jedną nieprawidłowość. Wydatek w kwocie 1,9 tys. zł został uznany jako niekwalifikowany²². Wykazano różnicę pomiędzy kwotą wydatku kwalifikowanego zgłoszonego we wniosku o płatność

¹⁷ Kwota wydatków kwalifikowanych objętych wnioskiem 6 087,3 tys. zł.

¹⁸ Kwota wydatków kwalifikowanych objętych wnioskiem 8 214,2 tys. zł.

¹⁹ Kwota wydatków kwalifikowanych objętych wnioskiem 40 643,3 tys. zł.

²⁰ Dwie transze zaliczek Spółka otrzymała w terminie nie przekraczającym jednego miesiąca oraz jedną transzę w terminie przekraczającym dwa miesiące.

²¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.).

²² Ustalenia kontroli przeprowadzonej w maju 2014 r.

a rzeczywistą kwotą tego wydatku, spowodowaną przyjęciem niewłaściwego kursu przeliczeniowego waluty obcej na walutę krajową. W dniu 25 czerwca 2014 r. Spółka dokonała zwrotu tej kwoty wraz z odsetkami.

(dowód: akta kontroli str. 503, 509, 512-514, 515-562, 1138-1149, 1150-1367, 1394-1412, 1444-1450, 1520, 1521)

Według stanu na dzień 30 września 2014 r. Spółka otrzymała dofinansowanie na realizację Projektu w łącznej wysokości 28 558 tys. zł (19,5% kwoty przyznanej).

(dowód: akta kontroli str. 709)

Ustalone
nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

4. Dokumentowanie zdarzeń gospodarczych związanych z realizacją projektu

Opis stanu
faktycznego

Dofinansowanie *Projektu* w formie refundacji i zaliczek²³ Synthos otrzymywał po przedłożeniu IW/IPiI prawidłowo wypełnionego wniosku o płatność, zgodnie z aktualizowanym na bieżąco harmonogramem płatności.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2014 r. Spółka w ramach *Projektu* zrealizowała 104 wydatki (uregulowała 106 faktur) z udziałem środków unijnych o łącznej wartości brutto 101 084,6 tys. zł brutto, wyszczególnionych we wnioskach o płatność pozytywnie zweryfikowanych przez IW/IPiI. Kwota wydatków kwalifikowanych ujętych w tych wnioskach wyniosła 95 193,5 tys. zł (wartość faktur netto), co stanowiło 64,9% kwoty przyznanego dofinansowania. Pierwszego wydatku dokonano w dniu 5 czerwca 2012 r., a więc w okresie kwalifikowalności. W kwocie wydatków kwalifikowanych zrealizowanych do dnia 30 czerwca 2014 r. 30% (28 558 tys. zł) stanowiła kwota dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 313-316, 339, 591, 1150-1367, 1394-1412)

Spółka rzetelnie i zgodnie z *Umową* dokumentowała zdarzenia gospodarcze związane z realizacją *Projektu*. Wprowadzony został odrębny, wyróżniający kod księgowy (1134/12/SD) dla operacji gospodarczych dotyczących *Projektu*, zapewniający powiązanie każdej transakcji z operacją uwidocznioną na dowodzie księgowym.

(dowód: akta kontroli str. 563-584, 592-676)

Analizie poddano 31 wydatków (faktur), zrealizowanych w ramach *Projektu* do dnia 30 czerwca 2014 r., na ogólną kwotę 56 290,9 tys. zł. Łączne wartości transakcji, udokumentowane losowo²⁴ wybranymi 26 fakturami oraz pięcioma fakturami dobranymi celowo²⁵ wyniosły odpowiednio 27 447,7 tys. zł (kwota wydatków kwalifikowa-

²³ Do dnia 1 lipca 2013 r. Spółka otrzymywała dofinansowanie *Projektu* w formie płatności pośrednich (na zasadzie refundacji poniesionych wydatków kwalifikowanych, realizowanych w terminach i wysokości określonych w *Umowie*). Na wniosek Spółki, Anekssem Nr POIG.04.05.01-00-003/12-02 z dnia 1 lipca 2013 r., strony *Umowy* dokonały zmiany formy przekazywania dofinansowania, dopuszczając także możliwość wypłaty dofinansowania w formie zaliczek. W związku z realizacją *Projektu*, w okresie od 11 lipca 2013 r. do 30 września 2014 r. na nieoprocentowany rachunek bankowy Spółki wpłynęły środki w formie zaliczek, w łącznej wysokości 80 428,5 tys. zł.

²⁴ Ze zbioru 106 wydatków, przekazanych kontrolerom (interwał wyboru 4, począwszy od poz. Nr 1, wskazanej przez kontrolowanego i następnie wykluczono jeden wylosowany wydatek niekwalifikowany. W przekazanym kontrolerom zestawieniu zawarto dwa wydatki niekwalifikowane.

²⁵ Dobrano 5 największych wydatków spośród pozostałych 79 wydatków (nie wybranych losowo), w celu zwiększenia wartości próby do kwoty powyżej 50 % łącznej wartości zbioru wydatków losowanych.

nych 25 886,8 tys. zł) i 28 843,2 tys. zł²⁶. Spółka dysponowała oryginałami faktur i innymi dokumentami (m.in. protokołami odbioru robót, dostaw i usług) potwierdzającymi zgodność realizacji zbadanych wydatków z warunkami *Umowy*. Operacje gospodarcze związane z badanymi wydatkami zostały prawidłowo zaewidencjonowane w księgach rachunkowych Spółki. Realizowane płatności zostały przeprowadzone przy wykorzystaniu rachunków bankowych określonych w *Umowie*.
(dowód: akta kontroli str. 515-562, 585-591, 592-676, 0711-1137, 1150-1367, 1398)

Realizując obowiązek informowania opinii publicznej o otrzymaniu dofinansowania na realizację *Projektu* oraz podejmowania działań promocyjnych, Synthos wykonał następujące działania:

- na swojej stronie internetowej zamieścił informację nt. *Projektu* i jego dofinansowania,
- w gazetce zakładowej grupy Synthos na bieżąco informował o stopniu realizacji *Projektu* i źródłach jego finansowania,
- w miejscu realizacji *Projektu* (na placu budowy instalacji wytwarzania kauczuków S-SBR X3) umieścił tablicę informacyjną, zawierającą logo *Projektu*, symbol UE, nazwę programu, wartość *Projektu*, kwotę przyznanego dofinansowania,
- wmurowania aktu erekcyjnego dokonano z udziałem przedstawicieli władz centralnych, lokalnych i mediów.

(dowód: akta kontroli str. 9, 709)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Z rachunku nr 59 1240 6292 1111 0010 5188 8489, przeznaczonego zgodnie z *Umową* do obsługi operacji gospodarczych związanych z *Projektem* (wpłaty zaliczek oraz regulowanie wydatków kwalifikowanych) Synthos regulował wydatki niebędące wydatkami kwalifikowanymi w ramach *Projektu*. W okresie od dnia 14 listopada 2013 r. do 30 grudnia 2013 r. uregulowano z tego rachunku zobowiązania na łączną kwotę 2 051,6 tys. zł. Powyższe wypłaty dotyczyły następujących płatności:

- 184,5 tys. zł w dniu 14 listopada 2013 r. (realizacja faktury nr FA/66/2013),
- 288,3 tys. zł w dniu 29 listopada 2013 r. (faktura nr FA/72/2013),
- 642,8 tys. zł w dniu 3 grudnia 2013 r. (faktury nr V1/000494 i nr V1/000525),
- 10,8 tys. zł w dniu 4 grudnia 2013 r. (faktura nr 13205765),
- 12,3 tys. zł w dniu 17 grudnia 2013 r. (faktura nr FV/66/2013),
- 212,5 tys. zł w dniu 20 grudnia 2013 r. (faktury nr V1/000495 i nr V1/000526),
- 263,7 tys. zł w dniu 27 grudnia 2013 r. (faktura nr FA/76/2013),
- 5 tys. zł w dniu 30 grudnia 2013 r. (faktura nr FS/468/10/2013/88),
- 431,7 tys. zł w dniu 30 grudnia 2013 r. (faktura Komabud Firma Budowlana Kowalski, Mazur SJ).

Żaden z wymienionych wydatków nie był jednak wydatkiem kwalifikowanym w ramach *Projektu*.

(dowód: akta kontroli str. 533-545, 546, 585-591, 677-680)

²⁶ W całości kwota wydatków kwalifikowanych.

Wykorzystując środki publiczne na cele niezwiązane z realizacją *Projektu*, bądź na pokrycie wydatków niekwalifikowanych *Projektu*, Synthos naruszył § 1 pkt 4 *Umowy*, który ograniczył możliwość ich wykorzystania do pokrywania wyłącznie części wydatków kwalifikowanych *Projektu*.

Rachunek bankowy Spółki nr 59 1240 6292 1111 0010 5188 8489, na który były przekazywane transze zaliczek w ramach dofinansowania *Projektu*, nie był oprocentowany. W wyjaśnieniach²⁷ w sprawie podstaw przyjęcia takiego rozwiązania, kierownik ds. Funduszy Europejskich w Spółce²⁸ stwierdził, że zerowe oprocentowanie rachunku bankowego na płatności kwalifikowane wynikało z faktu, iż *Umowa* nie zawierała obowiązku wykorzystywania do obrotu środkami pochodzącymi z zaliczek oprocentowanego rachunku bankowego. W wyjaśnieniach²⁹ w sprawie przyczyn realizowania wydatków niekwalifikowanych ze środków dofinansowania ww. pracownik stwierdził, że było to wynikiem pomyłki, która została odkryta podczas przygotowywania kolejnego wniosku o płatność.

W dniu 31 grudnia 2013 r. na rachunek bankowy przeznaczony do przekazywania transz zaliczek Spółka dokonała przelewu środków własnych (z podstawowego rachunku bankowego) w wysokości 8 479,7 tys. zł (uwzględniającego kwoty wydatków nieuzasadnionych).

(dowód: akta kontroli str. 308-309, 316, 515-545, 546, 547-562, 708, 709, 1274, 1514, 1522)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze. Wykazane nieprawidłowości, których skutki zostały przez Spółkę usunięte, nie wpływają negatywnie na przebieg realizacji *Projektu*.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁰, wnosi o niedopuszczenie do ponowienia się przypadku dokonywania nieuzasadnionych wydatków z rachunku bankowego Spółki, przeznaczonego na obsługę środków transz zaliczek otrzymywanych w ramach *Projektu*.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

²⁷ Z dnia 22 października 2014 r.

²⁸ Posiadający pełnomocnictwo Synthos m.in. do podpisywania wniosków, oświadczeń, wniosków o płatność, wniosków o aneks do umowy, aneksów do umowy o przyznanie dotacji w ramach *Projektu*.

²⁹ Z dnia 15 października 2014 r. i 22 października 2014 r.

³⁰ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Obowiązek poinformowania
NIK o sposobie wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 21 stycznia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
(-)Sławomir Grzelak

Kontrolerzy
(-)Jerzy Skalski
główny specjalista kp.

.....
podpis

.....
podpis

(-)Andrzej Oleksak
główny specjalista kp.

.....
podpis